

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSEBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félfévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Gonosz praktikák.

Ámbár az első pillanattól fogva tudtuk, hogy az új főispánt a helyi kamarilla pókjai erősen körülhálózták és bizonyos jelenségekből láttuk is a ravasz cselvetések és gonosz machinációk szövevényeit; mégis — őszintén megvallva — nem tulajdonítottunk különös fontosságot azoknak a nagyhangú és cinikus hetvenkedéseknek, amelyek a Burg félhivatalos sajtójában a városi ellenzékkel szemben alkalmazandó „megtörtelő intézkedések”-ről és az „ellenzéki banda megrendszabályozásá”-ról elhangzottak.

Az hittük ugyanis, hogy ezek a fenyegetések csak ártalmatlan szájhősködések és a tultengő rabszolga-hizelkedés üres szövegei csupán, amelyeket komolyan venni nem kell. Tehát a minap csak a tollforgatók körmére koppintottunk rá egy kicsit. Pedig, szegény fejük, ők nem voltak egyebek, mint a „városi kamarillá”-nak, a Burg feltoladott „belső titkos tanácsosai”-nak a szócsövei. Megrendelésre ütötték meg a dobát; de nem a gazdájuk, hanem a „környezet”, az ugynevezett „intéző körök” megrendelésére; a Mefisztók és Mentorok sugalmazására; akik — mint autentikus helyről értesülünk — csakugyan abban sántikálnak, hogy az ellenzék ellenőrzési jogának gyakorlását tüzel-vassal megakadályozzák s ebbe a gyalázatos merényletbe a főispánt is belerántásák.

A terv pedig az, hogy az ellenzéki szónokokba széksértési birságokkal fojtják bele a szót. Mihelyt valamelyik ellenzéki városatyá kritizálni meri a város vezetőségének a sáfarkodását, mihelyt szóvá teszi a közérdeket sértő intézkedéseket, vagy mulasztásokat és visszaéléseket, azonnal ráordítják, hogy ez sértés, s busás pénzbírsággal sujtják a felszólalót és ezt mindaddig ismétlik, míg az ellenzék megunja a fizettséget s utána veti a kötelet a városi gazdálkodásnak. Ez az a taktika, amit „a fokosnak fénykorában” így fejeztek ki: „Ha nem győződ okkal, vágj közbe botokkal”.

Hát — álljunk csak meg egy szóra.

Ha az ellenzék botrányhajhászattal, rosszhiszemű ráfogásokkal, alacsony ok-

vetetlenkedéssel, a tanácskozási rend kijátszásával, durva duhajkodásokkal, ok nélkül, igazságtalanul és alaptalanul hadakozott volna; ha a közérdeket sértő módon zavarta volna a tanácskozást, akkor, ha menteni nem is, de megérteni lehetne a többség erőszakoskodását.

De itt ilyesmiről talán még — Nikolits se merne beszélni. Mert az ellenzék akciója amilyen törvényes, ép olyan nemes és tiszteletreméltó volt. A vitát kezdettől végig magas nívón, a normális tanácskozási rend színvonalán tartotta. A fölshólasok egytől egyig tartalmasok, a közérdeket szigorúan szemelött tartók, tárgyilagosak és közéleti szempontból szükségesek voltak, mert a vezetőség sáfarkodását bíralták, eszméket, gondolatokat vetettek föl s érvek összemérésével akarták tisztázni a függő és megoldásra váró kérdéseket.

Tehát az ellenzék szigorúan a törvényes bírálat, az ellenőrzési jog és kötelesség keretében teljesítette a maga hivatásszerű föladatát. Hogy megrostálta a szönyegre vitt eseteket, problémákat és eszméket; hogy nem engedte közönséges szavazógéppé sülyedni az autonomia szervét: a törvényhatósági bizottságot, hanem megvitatót és tanácskozást provokált, annak a közélet minden tisztességes faktora csak örvendhet, mert az ilyen viták tüzeiből a közérdek csak megerősödve és megtisztulva kerülhet ki. S hogy a fölshólasok nagy arányokat öltöttek, annak nem az ellenzék, hanem egyenesen a város vezetősége volt az oka, mely 4 hónapig eltaktikázta a közgyűlés összehívását és ezzel mintegy mesterségesen előidézte azt, hogy óriási tárgyhalmaz, a megvitatóknak nagy tömege torlódott össze.

Ilyen körülmények között csak azok gondolhatnak a kisebbség erőszakos elnémitására, akiknek vaj van a fején, akik talán Csáky szalmájának tekintik a közvagyon és megrémülnek attól, hogy az esetleg lappangó panamákról lerántódik a lepel s a gazdálkodásnak nyomoruságos volta, az intézésnek szellemi szegénysége többé-kevésbé föltáródik és a közvélemény ítélőszéke elé kerül. De éppen azért az a védekezési eszköz és tussolási mód, hogy az ellenzék kötelességének teljesítéséért és jogának

gyakorlásáért birságokkal sujtásák, a közérdek hűségese szolgálatában tanusított önzetlen magatartásáért vagyonilag rongálják — több a politikai erkölcsstelenség-nél a szó szoros értelmében közönséges — zsebmetszés.

Megvagyunk tehát győződve, hogy a többségnek minden tisztességes és józanul gondolkodó tagja, a főispánnal együtt, tiltakozólag fordul el az ilyen gonosz és bectelen praktikáktól, amelyekkel szolidaritást vállalni, amelyeket még hallgatólag is eltűrni a közéleti és egyéni tisztesség integritásának sérelme nélkül nem lehet.

Bármilyen történjék is azonban, vegyék tudomásul mindenek, akiket illet, hogy az ellenzék a maga purifikáló munkájában megállítani, a maga törvényes ellenőrzési jogának és kötelességének gyakorlásában megakadályozni nem lehet. Ám fosztogassák az ellenzéki városatyák zsebeit, ha ráfér az arcukra, de az ellenzék tántoríthatlan kitartással haladni fog tovább a megkezdett uton, lelkiismeretesen, bátran és elszántan, ha a gazságok minden brutális erőszakossága és a poklok minden ördöge támad is rá.

A trükkök és praktikák tehát csütörtököt mondanak. S a jó urak, a kamarilla derék tagjai, a föltoladott „belső titkos tanácsosok”, akiknek valószínűs vörös posztó az ellenőrzés, talán nem is állanak meg féluton, az ellenzék kifosztásának bectelen és alávaló munkájánál. Hiszen a zsebmetszéstől már csak egy lépés a gyilkosság. Ám hozzanak hát a közgyűlési terembe szuronyokat és ontassák ki a becsületes emberek vérét; mert — jegyezzék meg maguknak — másként itt az eddigi Dobzse László-rendszert tovább nem folytathatják.

Hatalmi örjögés.

Beszámoló szuronyrohamokkal.

Olyan hallatlan dolgok történnek ma Magyarországon, amelyeknek láttára még a leghiggadtabb ember is elveszti a nyugodtságát és azon tépelődik, hogy örültek vagy banditák kezelik-e most a közhatalmat nálunk? Örültek-e, akikre kényszerzubbonyt kell huzni, vagy banditák, akik veszett ebekként veszélyeztetik a közbiztonságot? És vajon mit

akarnak azok a potentátok, akik rászabadítják a megbolondult pribékeket a tisztességes és békés hazafiakra? Talán erőnek erejével forradalomba szeretnék kergetni az országot, hogy a dicső armádia itt adhassa ki magából azt a vitézséget, amelyet bölcsen megspórolt idegen népekkel szemben? Talán azon a címen szeretnék állandósítani a szuronyok uralmát, hogy a „zendülő népet“ rendben kell tartani?

A föld egyetlen alkotmányos országában sem volt még arra példa, hogy az országgyűlési képviselőket karhatalommal megakadályozták volna abban, hogy választóikkal érintkezessenek és számolhassanak a sáfárkodásukról. A mungó tatáruralomnak kellett jönni, hogy ezt is megérjük.

Alább részletesen elmondjuk a nyitrai szuronyos kerület képviselőjének és társainak kálváriáját. Elszörnyed az ember, mikor olvassa, hogy Szmrecsányi György képviselőt — akit beszámoló körútjában elkísért Fernbach Károly volt főispán, országos képviselő is — szuronyokkal akadályozták meg beszámoló beszédje megtartásában, még a magánlakásokba is betörték, az ártatlan nép ellen fegyveres rohamokat intéztek, a képviselők mellétek szegezték a szuronyt, letartóztatással, elitoloncolással, leszurással, lelövással fenyegették meg őket s csak akkor hatrártak meg, mikor a képviselők bátran és elszántan a szemükbe vágták: „Szurjanak, löjjenek, tartóztassanak le, ha van bátorságuk.“ A fenyegetést tehát nem merték beváltani, de a banditaviselkedés azért nem esik enyhébb beszámítás alá; mert a büntetést megkezdték, csak éppen be nem fejezték.

A páratlan gaztettéről a következő részletes tudósítás számol be:

Nyitráról jelentik a Magyar Kurirnak: Szmrecsányi György, a nyitrai szuronyos kerület országgyűlési képviselője, most vasárnap folytatta beszámoló körútját, melyet az elmúlt héten, mint már hírül adtuk, több helyen karhatalmi beavatkozással igyekeztek megghusítani a nyitrai megyei közigazgatási hatóságok. A képviselőt körútján Fernbach Károly, Brestyenszky Kálmán, Bartos János országgyűlési képviselők és Beniczky Ödön volt képviselő kísérték.

A képviselők vasárnap délelőtt érkeztek Nyitra-Novák községbe, melynek népe a templom előtti téren várta a képviselőjének megérkezését. A beszámoló megtartását a helybeli főtanító jelentette volt be az előirt módon és időben a községi bírónál, mindazonáltal Balázsovics István privigyei közigazgatási gyakornok azzal fogadta a képviselőt és kíséretét, hogy a beszámolót nem jelentették be. Nyomban ezután parancsot adott a járási csendőrmesternek, hogy csendőreivel az egybegyűlt tömeget oszlassa el. A mintegy 2000 főnyi tömeg Szmrecsányi György felhívására azonnal távozott a templom előtti térről, azzal, hogy a községben lévő és Rakovszky Béla országgyűlési képviselő tulajdonát képező kastély udvarán gyülekezik majd a bejelentett és tudomásul is vett beszámolóbeszéd meghallgatása céljából. A hangulat igen izgatott volt, mert noha a nép Szmrecsányi György felhívására nyomban és ellentmondás nélkül távozott a térről, a csendőrök mégis puskatussal és szurony-hadonázással vették üldözöbe az önként oszló néptömeget. Az izgalom növekedett, amikor utóbb a csendőrök futólépéssel megelőzték a tömeget és kordont alkottak a Rakovszky-kastély kapujában, azután „a törvény nevében“ szurony-szegezve megakadályozták a képviselőket, valamint a népet abban, hogy a kastély kapuján belépjenek. Ekkor már néhány kő repült el a

csendőrök feje fölött, a képviselők a legnagyobb erőfeszítéssel csitították a most már nekidühödött embereket, akiket azután a park hátsó bejáratán át vezettek be az udvarba. A képviselők kérdésére, hogy mi jögon állják el a csendőrök a kaput, a járásőrmester ezt felelte:

— Parancsunk van arra, hogy szükség esetén fegyverhasználatkal akadályozzuk meg a kastélyba való belépést. Lövünk és szurunk!

Kevéssel utóbb a tömeg javarésze már az udvarban hallgatta Szmrecsányi György beszámoló beszédét. A kaput belülről elzárták, de néhány pillanat múlva a kapu nagy robajjal kinyílt. A közigazgatási gyakornok a csendőrökkel betörette a kaput és behatolt a gyűlés színhelyére. A tömeg olyan zajosan tiltakozott a csendőrök jelenléte ellen és oly fenyegető magatartást kezdett tanusítani, hogy a hatóság és a karhatalom jobbnak látta ezután a semleges néző magatartását tanusítani, mire a gyűlés a fentemlített képviselők beszédeinek meghallgatásával rendben és újabb incidens nélkül levolyt.

Rakovszky Béla országgyűlési képviselő értesülvén a történetekről, megbízta ügyvédjét, hogy az említett közigazgatási gyakornok és társai ellen magánlaksértés miatt a büntető feljelentést tegygye.

Délutánra Felsővesztely községben volt beszámológyűlés bejelentve. Már utközben Szucsán községben azzal a hírrel fogadták a kerület képviselőjét, hogy Vesztyényben az összegyűlt választókat Skrabák-Pikri István bélaudvarnoki községi jegyző parancsára és vezetésével a csendőrök szétozlatták. A nép a községtől távolabb a nyílt országuton újból gyülekezett, de a csendőrök újabb szuronyrohammal itt is szétkergették. A község a képviselő fogadására mintegy nyolcvan tagu lovasbandériumot állított ki, a bandérium résztvevőit azonban a csendőrök erőszakkal huzták le a lórol és a lovasokat a jegyző ott helyben megbírságotta. A képviselők megérkezésekor az emberek a templom mellett harmadszor is összeverődtek. Skrabák jegyző kijelentette, hogy a gyűlést elmulasztották jelenteni.

A községi bíró nyomban elővette Hamar Kálmán helybeli plébános írásos bejelentését és igazolta, hogy a beszámolót a megfelelő időben bejelentették és ő a bejelentést tudomásul vette. A jegyző erre a karhatalomnak parancsot adott, hogy a tömeget verje széjjel. A nép a képviselők vezetésével kénytelen volt a plébánia belső udvarába vonulni, ahol Szmrecsányi György megkezdte beszámolóját. A jegyző a csendőrök élén behatolt az udvarba és három izben intéztetett szuronyrohamot az oszlani nem akaró tömeg ellen. Az életveszélyes tolongásban több nő elájult, két gyermek megsebesült. A gyűlés szónokai az okvetlenül bekövetező nagyobb vérontás megakadályozása érdekében a gyűlést sietve befejezték.

Hamar Kálmán plébános szintén büntető feljelentést adott be magánlaksértés miatt Skrabák-Pikri István jegyző ellen.

A képviselőket egy a község lakói, mint a szomszédos községek küldöttségei szakadatlan ovációkban részesítették és hosszú kocsisorban kísérték Nagybélic vasutállomásáig.

A kerületben nagy az izgalom. Szmrecsányi György a jövő vasárnap folytatja beszámoló körútját.

HIREK.

Bankett az ellenzéki városatyák tiszteletére. A legutóbb tartott városi közgyűlésen elért fényes erkölcsi sikereik alkalmából az ellenzéki városatyák tiszteletére népes társasvacsora volt szombaton este a függetlenségi körben. Az egybegyűlt nagyszámu polgárság lelkesen ünnepelte, s további elszánt küzdelemre buzdította a törvényhatósági bizottság ellenzéki tagjait. A lakomán nagyhatásu beszédeket mondtak: dr. Balogh Ernő volt országgyűlési képviselő (kétszer) Prokópy Imre tanár, (kétszer) dr. Donovszlovits Vilmos orvos, (kétszer) Buday Gerő hittanár, Bosnyák József rézműves, Szpevák Béla műasztalos, Maglits István, a zombori szerb radikális párt elnöke

és Pintér Gyula lapszerkesztő. A beszédek tartalmát ismertetni — minthogy jórésben a párt belső életére és jövőndő taktikájára vonatkoztak — nem tartjuk helyénvalónak. Legyen elég annyi, hogy ez az összejevétel is szorosabbra fűzte azokat a bajtársi kötelekeket, melyek a függetlenségi párt tagjait és szövetségeseiket összekapcsolják.

„Az ujságírás elfajulása.“ Ezen a címen a félhivatalos *Bácska* legutóbbi számában jeremiádokat nyögdecselel amiatt, hogy mi „a hírlapírás terén páratlanul álló durva támadást“ intéztünk ellene. Egy lélekzet alatt leckét is ad nekünk a háborgó félhivatalos a „jó modorról, jó izlésről“, sőt — horrendum dictu — „korcsmai“-nak minősíti azt a hangnemet, amit mi használunk. Történik pedig mindez a panaszkodás és nagyképűsködés azért, mert lapunk mult számában érdeme szerint méltattuk azt a bornirtságot, hogy a félhivatalos sajtó lefumigálta, lehazudta a városi ellenzék legutóbbi akcióját és megfenyegette az ellenzék *„megtorló rendszabályok“*-kal. Nos, hát tárgyi tekintetben mai vezércikkünkben kapják meg félhivatalosék a választ; ezen a helyen csak a szubjektív vonatkozásokra reflektálunk egy pár szóval. Először is meg kell jegyeznünk, hogy a *Bácska* a leckéből a más részét is magára vette, mert hiszen nem csupán ő a félhivatalos lap, van itt még lógós is, amelyik lármásabb és szemérmetlenebb mint ő. Továbbá megállapítjuk, hogy a szóbanforgó cikkünknek minden szava fedi a valóságot. Mert félhivatalosék csakugyan fenyegettek; s ha a hetvenkedésüket nem is szó szerint idéztük, de *lényegileg* helyesen adtuk vissza. Tény továbbá az, hogy ugynevezett közgyűlési tudósításukban a történeteket lekicsinyelték, letagadták, elhallgatták; s noha ilyen eseményekben, vitákban és tartalmas fölszólásokban gazdag közgyűlése még nem volt a városnak, mégis úgy tettek, mintha semmi sem történt volna más, csak egykis asztalcsapkodás. Ez már, tisztelt félhivatalos, nem annyira *„az ujságírás elfajulása“*, mint inkább *zsurnalisztikai analfabétaság*; amiről különben, persze, önök nem tehetnek, mert mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van neki. Ami a „jó modor“-ról, „jó izlés“-ről szóló leckéztetést és az *„ujságírás elfajulása“*-ról sopánkodó nagyképűsködést illeti, csak az a megjegyzésünk, hogy a *Bácska* igazán a leghátulsó padban ül azok között, akik így profeszorkodni és kátózkodni hivatottak; mert — a vakok ne prédikáljanak a színek szépségéről, amiről fogalmuk sincs. Megmondjuk mi különben, hogy mi az *„ujságírás elfajulása“*. Az — kérjük alássan — mikor az ember *árendába adja* a testét-lelkét Lucifernek s a jó kis obulusokért vakon szolgálja azt, panamákon, sóbányákon, mocsáron, kloákán, minden poklon keresztül. Félhivatalosok tehát ne beszéljenek *„az ujságírás elfajulásá“*-ról; vagy ha beszélnek, akkor verjék a saját becses mellüket és nézzenek a tükörbe.

A kaszinó művésztétele. A zombori polgári kaszinó május 3 án, szombaton este, a saját helyiségében dr. Lányiné Regécy Ilona hegedűművésznőnek, továbbá Lányi Ernő zongora művésznőnek, a szabadkai zenede igazgatójának és Balla Kálmánnak, a délvidéki szinkerület igazgatójának és feleségének közreműködésével hangversenyt és táncmulatságot rendez. A műsort még nem kaptuk meg, de úgy jelentik jól értesült helyről, hogy a hangversenyen előadásra kerül: Tartini: Szonáta; Godard: Adagio; Sarasate: Yota de Pablo; Lányi: Magyar románc; Brams-Joachim: Ma-

gyar tánc hegedű számok; Lányi: Elégia és Humoreszk. Kezdeté pont fél 9 órakor. Az előadásra szóló fentartott helyek ára 4 korona; előjegyezhetők Schön Adolf könyvkereskedésében. Még csak annyit jegyezzünk meg, hogy amennyiben a kaszinó ezen kísérlete sikerrel fog járni — abban az esetben a kaszinó a tudomány és művészet minden ágából fog előadásokat rendezni; amivel mindenesetre hasznos szolgálatot tesz a kulturának és a társadalmi életnek; a vállalkozás tehát érdemes a közönség támogatására.

Athelyezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium Zabik László kir. s. tanfelügyelő, háziipari miniszteri megbízott székhelyét a háziipari ügyek célszerűbb ellátása végett Zomborból Szabadkára helyezte át.

Igazságügyminiszteri kiküldött a zombori járásbírósnál. Mint már a minap jelentettük, az új polgári perrendtartással kapcsolatos új ügyviteli szabályok április 21-én léptek életbe a zombori kir. járásbírósnál. Ebből az alkalomból dr. Marschalkó János, az igazságügyi minisztériumba szolgálattételre beosztott kir. táblai bíró április 21-én este Zomborba érkezett, hogy az új ügyviteli szabályoknak, melyeknek ő az alkotója, gyakorlati alkalmazását a helyszínen ellenőrizze és tanulmányozza. S mint illetékes helyről halljuk, a tanulmányozás kedvező eredménnyel járt, mert a reform életrevalónak mutatkozik és a törvénykezési eljárás gyorsítását és könnyítését biztosítja. Hétfőn este a miniszteri kiküldött tisztelére dr. Szántó Ferenc vezető-járásbíró az Elefánt vendéglő helyiségében szűkebbkörű vacsorát adott, amelyen a jogélet helyi kitűnőségei közül néhányan vettek részt. Kedden este ugyanilyen összejövetel, illetőleg barátságos lakoma volt dr. Eperjessy Béla törvényszéki elnök vendégszerető házában.

A zombori kir. járásbírósnak vezetőjének előléptetése. Mint a hivatalos lap közli, dr. Szántó Ferenc kir. járásbíró, a zombori kir. járásbírósnak kiváló vezetőjét, a VII-ik fizetési osztályba léptették elő.

Dalárdák hangversenye. A zombori szerb daltársulat, a zombori szerb polgári dalárda és a helybeli szerb tanító és tanítónőképző intézetek női vegyeskara által folyó hó 20 ikára hirdetett egyházi énekhangverseny a városháza nagytermében szépszámu közönség jelenlétében folyt le. A magas színvonalon álló és sok élvezetet nyújtó előadásokat érdeklődő figyelemmel kísérte a közönség és lelkes tapssal jutalmazta ugy a dalosokat, mint az énekkarok vezetőit. A műsorból különösen kiemelendők a tanító- és tanítónőképző intézet vegyeskara által Blazsek Károly képzőintézeti zenetanár vezetése alatt előadott Malaskin A. D.: „Ne sirass engem anyám” és a tanítónőképző intézet női kara által előadott Bortnyánszki: „Dicsérjétek az Urat” című énekszámok. Továbbá a Szmolenszki: „Hozsána” és Grigorijev; „Istenem, Istenem” című énekkarok, amelyeket Czveits György tanító, karnagy vezetése mellett a zombori szerb dalárda férfikara, illetve a zombori szerb egyházi daltársulat vegyeskara adott elő. Az utóbbiban Legetits Jelka és Gruits Olga tanítónők szóló, illetve duett előadásukkal valóssággal elragadták a hallgatóságot, amely lelkes zsviozásban tört ki. Érdekes tanulmányt nyújtott az énekkarok vezetését behatóbban figyelő hallgatóságnak a karnagyoknak, a szerzők intencióiról alkotott felfogása. Amíg Blazsek Károly zenetanár a kiváló szakértelemmel betanított karokban figyelemre méltó érzékenységgel domborította ki az egyes motívumok hangszínezését és az előadásokat művészi nővára emelte, addig Czveits György karnagy az ugyancsak szaktudással betanított énekkarok előadásába belevitte és érvényre juttatta egyéni temperamentumát is, lelkes hangulatot keltvén a hálásnak bizonyult közönségben.

Tanfelügyelői iskolalátogatás. Április hó 22-én látogatta meg Eördögh Béla kir. s. tanfelügyelő a helybeli állami elemi népiskolát és a növendékek készültségét alapos vizsgálat tárgyává teendő, nemcsak délelőtt, hanem délután is megjelent a tanteremben. Amíg az első csoport (I., II. o.) minden növendékét hall-

gatta ki, a második csoport (III., IV. o.) tanulóival a nagy anyaghalmoz miatt minden tantárgy érintésével összefoglaló és áttekinthető ismétlést végeztetett, a fősúlyt a számtanra fektetvén. Eördögh s. tanfelügyelő rácsafolt arra a már szokássá vált állításra, mintha a nem tanulókból lett tanfelügyelőknek nem volna pedagógiai érzékük, mert a növendékekhez maga intézte a szakavatottságát igazoló kérdéseket. Az elért eredmény felett teljes megelégedésének adott kifejezést. Együttal kijelentette, hogy biztosítva látja a fejlődésnek indult állami iskola jövőjét.

Öngyilkosság. Bezdánból jelenti tudósítónk: Ismét szomorú eset foglalkoztatja Bezdán lakosságát. Sulmits Ferenc, Sulmits Károly cipészmeister fia áldozata az öngyilkosságnak. A szerencsétlen ember alig néhány hónappal ezelőtt nősült és mindenki szelíd, jószívű és gyengelelkű embernek ismerte. Tettét csekélyke családi viszályokból eredő túlérzékenysége folytán követte el.

Amerikában tönkre jutott bácskaiak. A minap Amerikában pusztító tornado (orkán) egy amerikai jelentés szerint a következő bácskaiakat tette anyagilag teljesen tönkre: Szabó József, Magyar Illés, Asztalos József, Palics András, Bosnyák András, Palics János, Halusits János, Zelenka Illés *csenophlyai*, Kintz Lajos *zombori*, Bajai János *bajmoki*, Varga Pálné *zentai*, Csicska József *öbecsei* kívándorlókat.

Sportestély Zomborban. Az évenként megtartni szokott sportestélyt az idén is megrendezi a zombori Sport Egylet, még pedig május hó 17-én este kilenc órai kezdettel. Az estély sikere érdekében mintegy 150 rendező — városunk és a vidék fiataljainak színe-java — buzgólkodik. Szinte garanciát lehet vállalni, hogy csakugy, mint a multban a „petrezselyemárulás” ismeretlen fogalomma zsgorodik. A meghívókat május hó első napjaiban küldik szét.

Katonai zenekar hangversenye a Vadászkerületben. Április 27-én, vasárnap, a szabadkai 86. gyalogezred 40 tagu zenekara hangversenyt ad a Vadászkerület nagytermében. A hangverseny magas színvonalú és elsőrangú ígérkezik. Ajánljuk ez estét a közönség figyelmébe. Belépődíj 60 fillér.

Lövöldözés az utcán — fényes nappal. Szombaton délután nálunk immár nem szokatlan jelenet játszódott le a Karmelita templom és a vármegyeház közelében. Két duhaj legény valami fölött összekülönbözött, s a vitát — more patrio — botpárbajjal intézték el; a nagyobb hatás és a zombori stilszerűség kedvéért azonban az egyik legény revolverből rá is lőtt az ellenfelére; akiben a golyó — szerencsére — nem tett kárt. A legényeket a rendőrség előállította, s minden valószínűség szerint nyomban szabadon is bocsátotta; hiszen csak emberölési kísérletről és közveszélyes cselekedetről volt szó; ami nálunk olyan bagatell dolog. Nem gondolja a tisztelt rendőrség, hogy ideje volna már, egy generális razzia útján, a revolvereket és egyéb öldöklő szerszámokat elszedni a virtuskodó legényektől?

Football verseny — katonazenével. Folyó hó 27-én a zombori Sport Egylet csapata Délmagyarország bajnok csapatával mérte össze erejét a szabadkai „Bácska” sport egylettel. Szabadkáról óriási közönség rándul át ez alkalommal. A verseny délután 4 órakor kezdődik. Előtte 3—4 óráig a szabadkai 86. gyalogezred zenekara hangversenyez, szintugy a játék félidőjében és játék után is. Belépőjegy: ülőhely 1 korona, állóhely és sportjegy 50 fillér, diákjegy 30 fillér. — Május hó 1-én a szabadkai Munkás Tesedzővel, május 4-én a szegedi Athletikai Klubbal mérkőzik a zombori Sport Egylet.

Városi helyiségek bérbeadása. A volt Pokol korcsma épületében lévő üres helyiségeket, valamint a függetlenségi kortól megsvett épületben lévő raktár és pincehelyiséget a város április 26-án délelőtt 11 órakor, a városi számvevősnél tartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Ujtás az ajánlott levelek főládása körül. Az ajánlott küldemények a levélgyűjtő szekrények útján is feladhatók 1913 évi május hó 1-től kezdve az alábbi szabályok mellett: A posta a levélsekre útján feladásra kerülő ajánlott levelekhez — azoknak a közönséges levélanyagtól való könnyebb megkülönböztetése és különleges kezelésüknek lehető biztosítása céljából vörös szegéllyel és 16 illetve 35 filléres frankógybenyomattal ellátott borítékokat hoz forgalomba. A bármely postahivatalnál, valamint értékkárusitonál beszerezhetők ezen borítékok, ára az ajánlott levél helyi vagy távolsági rendeltetéséhez képest 17 illetve 30 fillérben állapítatik meg, mely összeg a boríték árán kívül az egyszerű (20 grammig) bérmentesítési, valamint az ajánlási díjat fedezi. Ha tehát az ajánlott levél a helyi forgalomban sulyánál fogva 16 fillérnél, illetve a távolsági forgalomban akár sulyánál, akár rendeltetésénél fogva 35 fillérnél nagyobb díjtétel alá esnek, az esedékes díjkülönbözetet frankójegyek felragasztása útján kell leróni. A levélgyűjtőszekrények útján ajánlott levelezőlapok és — feltéve, hogy terjedelmük megengedi — nyomtatványok, áruminták, valamint oly ajánlott levelek is feladhatók, melyekhez a feladó nem a posta által kiadott, hanem más színű és alakú borítékot használt. Ily esetben azonban a feladó érdeke, hogy a küldemény ajánlott jellegét a címoldalon az „ajánlott” szó feljegyzése és színes írónnal való aláhuzása s ezenkívül a borítéknak (címoldainak) vörös szegéllyel való ellátása, vagy egyéb alkalmas módon szembetűnővé tegye. Az ajánlott küldemény feladására bármely levélgyűjtőszekrény felhasználható. Ha a levélgyűjtőszekrény útján feladásra kerülő ajánlott jelzett küldemény nincs eléggé bérmentesítve az közönséges küldeményként nyer továbbítást. Elveszés esetén kárpótlás csak a gyűjtőpostahivatal felvevőkönyvébe bevezetett, tehát kimutathatólag postailag kezelt oly ajánlott küldeményért jár, melyről a feladónak a feladási igazolvány kiadott s melyre nézve felszólamlás a feladástól számított egy éven (Németországgal való forgalomban fél éven) belül megtörtént.

A közönség köréből. Helyrelgazítás.

Dr. Thurszky Zsigmond városi tisztii fő-
ügyész urtól a következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Felkérem, kegyeskedjék becses lapja leg-
közelebbi számában a következő nyilatkozatot
közvetéttetni.

A „Bácsmezei Függetlenség” című lap
1913. évi április 27-iki számában a „Városi
közgyűlés” címen megjelent közleménynek egyik
helyén, ott ahol arról van szó, hogy vita folyt
a közgyűlésen, valjon az indítványtevők meg-
okolhatják-e indítványukat s midőn idevonat-
kozóan közölte tehát, hogy „Thurszky Zsigmond
főügyész kijelenti, hogy az indítványozóknak
feltétlen joguk van szólani és indítványukat
megokolni”, egyben e közlés után zárjelben
meg lett jegyezve: (A főispánnak nem tetszett
az ügyészi vélemény. Oda szólt Thurszkyhoz,
hogy ő szerinte nem lehet másról beszélni,
mint a napirendreterésre vonatkozó indítványról.
Ez a kis szóváltás azonban csak halkan, nem
a nyilvánosság előtt folyt le). Ezen zárjel alatti
közleményre vonatkozóan kijelentem, hogy a
főispán ur öméltósága egyáltalán nem nyilat-
kozott előttem olykép, hogy ügyészi indítványom
nem tetszenék és egy árva szóval sem emlí-
tette azt, hogy „ő szerinte nem lehet másról
beszélni, mint a napirendreterésre vonatkozó
indítványról”. Ami kis szóváltás volt köztem
és a főispán ur öméltósága között, az egészen
más közgyűlési tételre vonatkozott.

Fentiek közléseért fogadja őszinte kö-
szönetem s vagyok a tekintetes szerkesztő
urnak igaz tisztelője

dr. Thurszky Zsigmond,
városi tisztii főügyész.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon-szám 161. Kaphatók az e héten megjelent következő könyvújdonságok:

Bródy: Királyok	3—K
Acél: Ecce homo	3—
Kmetykó: Testnevelési rendszer	3—
Katona: Utmutatás a házadómentesség s a bérjövédelmi becsérték gyors és praktikus kiszámítására	1:50
Katonai tanintézetek felvételi szabályai	2—
Valamint az összes zenemű újdonságok.	

41—100 87

Közgazdaság.

Svajci tenyészállat import. A „Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete“, amint azt annak idején már ismertettük, folyó évi május hó 19-től június hó 1-ig tartó időben rendezi kirándulását a következő utirányban. Indulás illetve találkozás május hó 19-én délelőtt Zombor vagy Temesvár állomáson és este Budapesten a keleti pályaudvaron, onnan Zágráb, Fiume, Velence, Lido, Milano, Lucern, Bern, Payernére, ahol a bevásárlás s berakodás történik. Május 26-án indulás Payerneből Bern, Zürich, Romanshorn, Lindau, München, Herrenchiemsee, Salzburg, Wien, Budapesten át haza. Az utiköltség lakással (ellátás nélkül, arról mindenki maga gondoskodik) 110 77 és 27 50 K, összesen 138 27 K, mely összeg a bejelentéssel együtt, de legkésőbb május hó 1-ig az egyesületnek (Zombor, Rákóczi ut 17. sz.) beküldendő.

Kirándulás a magas Tátrába. A „Magyar Gazdaszövetség“ által folyó évi június hó 18-án Kassán rendezendő nagy gazdakongresszus alkalmával a „Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete“ a magyar alpesekre, a magas Tátrába, kirándulást fog rendezni. Az utirány Budapest, Füleke, Zólyom, Rutka, Csorba, Csorbató, Tátraszéplak, Tátrafüred, Tátralomnic, Barlangliget, Dobsina, Poprádfelka, Kassa, Budapest és onnan hazafelé. A kirándulás június hó 13-tól 19-ig fog tartani. Az utiköltség Budapesttől oda s vissza (III. osztályu vasuti jegy, 6 napra teljes ellátás, kocsi, belépődíjak stb. beleértve) 87 korona 80 fillérben van megállapítva. A részletes program a jelentkezőknek meg fog küldetni. A kirándulásra előjegyzéseket az egyesület titkári hivatala (Zombor, Rákóczi-ut 17. sz.) május hó 20-áig elfogad, amely időre az utiköltség is beküldendő, hogy a rendezés körül akadályok föl ne merülhessenek.

Nemzetközi nagy luxus lóvásár Érsekújvárott. A nyitramegyei gazdasági egyesület által a folyó évben rendezendő XXXI. nemzetközi nagy luxus lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) eddigi szokástól eltérőleg április hó 30-án, szerdán délután és az utána következő napon, vagyis május hó 1-én, csütörtökön fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt felkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt felkeresni, mivel ezek már 30 éven át tapasztalták, hogy itt a lovak mindenféle használatra nagy választékban kaphatók. A múlt évben is körülbelül 2000 db különféle használatra való ló adatott el. A lóvásár alkalmával a gazdát érdeklő legújabb mezőgazdasági gépek is be lesznek mutatva. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelhetők.

Szarvasmarha díjazás Küllődön. A „Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete“ küllödi fiókegyesületének közreműködésével és a községi előljáróság anyagi támogatásával folyó évi május hó 18-án Küllöd községben díjazással egybekötött tenyész szarvasmarha kiállítást rendez. Ezen gazdaünnepélyre nagyban folynak az előkészületek s a jelek után ítélve, tekintve azt, hogy a község már éveken keresztül Tolna megyéből bonyhádi tájfarja szarvasmarhát hozott be az egyesület útján, az nagyon sikerülni fog. A meghívók a jövő héten fognak szétküldetni.

HIRDETÉSEK.

TANONCUL

fiú és leány

a Bácsmegyei Nyomdában
fizetéssel, azonnal felvétetik.

ELADÓ HÁZTELKEK.

Ujzombor átellenében, a Thökölyi-uton,
az ugynevezett VILLA TELEP
tőszomszéd-
ságában :: 55 HÁZTELEK

KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítással
szolgál a tulajdonos
Benya Antal,
ZOMBOR, Kalap-utca 31.
52—35—11

UJ RÖFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. szám alatt Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő :: ::
uj rőfös- és divatáru üzletet nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szíves rendeléseit várva, maradtunk kiváló tisztelettel 47—*—8

DÓDITS ÉS OPANCSÁREV.

Közkedvelté lett!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE
kristálytisza forrásvíz,

mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő:

ARNOVLYEVICS DUSÁN kereskedelmi ügynökségénél.

90—104—92

Zombori főraktár:

Makarits István fűszerkereskedésében.